

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-VI Examination: March/April-2023
Sanskrit (Optional) Paper-XV
SANO15: Bhamini- Vilas

Day and Date: Thursday, 04/05/2023

Total Marks: 60

Time: 1.00 PM To 3.00 PM

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 'मरालकुलनायकः'संबोधिले आहे.
अ)हंसम् ब)भ्रमरम् क)कलभम् ड)वृक्षम्
- 2 नितरां निचोऽस्मीतित्वं खेदंमा कदापि कृधाः।
अ)पाटीर ब)कूप क)श्रीखण्ड ड)काश्यपि
- 3 'माकन्द न प्रपदे मधुपेन तवोपमा जगति'ही अन्योक्तीला उद्देशून आहे.
अ)चन्दनवृक्षम् ब)कल्पवृक्षम् क)बर्बुरवृक्षम् ड)आम्रवृक्षम्
- 4 हिमालयान्योक्ति मध्ये 'हिमालय' हेव्यक्तीचे प्रतिक आहे.
अ)निर्गुणः ब)कुलीनः क)दुर्जनः ड)क्षुद्रजनः
- 5 अमरकोशानुसार 'भामिनि' म्हणजे.....
अ)क्रोधाङ्गना ब)सौंदर्याङ्गना क)विलासिनी ड)मधुराङ्गना
- 6 पत्रफलपुष्पलक्ष्म्या कदाप्यदृष्टं वृतं च खलु शूकैः।' - ही अन्योक्ती.....ला उद्देशून आहे.
अ)चन्दनवृक्षाय ब)आम्रवृक्षाय क)बर्बुरवृक्षाय ड)कल्पवृक्षाय
- 7 'एषा कोणगता मुहुः परिमलैरामो दिशो। हा कष्टं ललिता.....दावग्निना दह्यते।'
अ)वनलतिका ब)लवङ्गलतिका क)सुवर्णलतिका ड)सुगंधलतिका
- 8 पृथिव्यान्योक्ति मधील पृथ्वी.....चे प्रतिक आहे.
अ)सगुणजनस्य ब)अविवेकी क) विद्वत्जनस्य ड)ज्ञानीजनस्य
- 9 त्रयाणां लोकानामपि हृदयतापं परिहरन्नयं धीरं धीरं ध्वनति नवनिलो.....।
अ) नभः ब)चातकः क)खगः ड)जलधरः
- 10 जगन्नाथ पंडितांनी.....हा यमुनास्तुतीविषयक ग्रंथ लिहिला.
अ)रसगंगाधर ब)भामिनी-विलासः क)गंगालहरी ड)अमृतलहरी
- 11 रसगंगाधर ग्रंथाचा लेखकआहे.
अ)आनंदवर्धनः ब)विश्वनाथः क)पंडित जगन्नाथः ड)मम्मटः

- 12 'द्राक्षा दीक्षा गुरवो'.....ला म्हंटेले आहे.
अ)निर्गुणाय ब)क्षुद्राय क)कृष्णसाराय ड)सज्जनाय
- 13 पण्डितराज जगन्नाथ यांच्या मातेचे नाव.....होय.
अ)लक्ष्मी ब)अनुसूया क)आर्यम्बा ड)इन्द्राणी
- 14 पण्डितराजच्या आश्रयास होते.
अ)अकबरस्य ब)विक्रमादित्यस्य क)शहाजहान बादशाहस्य ड)आसफखानस्य
- 15 अयि.....शैलश्रेणिश्रुङ्गेषु तोयं वितरसि बहु को अयं श्रीमदस्तावकीनः॥
अ) अर्णव ब) जलधर क)कूप ड)धात

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 कोकिलान्योक्तींमधील प्रास्ताविकता.
- 2 कमलान्योक्तींमधील भावार्थाचे औचित्य.
- 3 हंसान्योक्तींचा आशय.
- 4 जगन्नाथ पंडिताची भाषाशैली.

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 'भ्रमरान्योक्तयः'- स्पष्ट करा.
- 2 मेघवर्णनम् याचे विवेचन करा.
- 3 पण्डितराज जगन्नाथांच्या भाषाशैलीचे विशेष सांगा.
- 4 प्रास्ताविक -विलासातील महत्त्वपूर्ण विषय स्पष्ट करा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 बकुलान्योक्तींमधील विचारांची सार्थकता सविस्तर स्पष्ट करा.
- 2 पण्डितराज जगन्नाथ यांचा काळ आणि ग्रंथसंपत्ती यावर सविस्तर टीपणी लिहा.

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-VI Examination: March/April-2023
Sanskrit (Optional) Paper-XV
SANO15: Bhamini- Vilas

Day and Date: Thursday, 04/05/2023
Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 'मरालकुलनायकः'.....संबोधिले आहे.

अ)हंसम् ब)भ्रमरम् क)कलभम् ड)वृक्षम्

Option 1

2 नितरां निचोऽस्मीतित्वं खेदंमा कदापि कृधाः।

अ)पाटीर ब)कूप क)श्रीखण्ड ड)काश्यपि

Option 2

3 'माकन्द न प्रपदे मधुपेन तवोपमा जगति'.....ही अन्योक्तीला उद्देशून आहे.

अ)चन्दनवृक्षम् ब)कल्पवृक्षम् क)बर्बुरवृक्षम् ड)आम्रवृक्षम्

Option 4

4 हिमालयान्योक्ति मध्ये 'हिमालय' हेव्यक्तीचे प्रतिक आहे.

अ)निर्गुणः ब)कुलीनः क)दुर्जनः ड)क्षुद्रजनः

- Option 2
5 अमरकोशानुसार 'भामिनि' म्हणजे.....
अ)क्रोधाङ्गना ब)सौंदर्याङ्गना क)विलासिनी ड)मधुराङ्गना
- Option 1
6 पत्रफलपुष्पलक्ष्या कदाप्यदृष्टं वृतं च खलु शूकैः।' - ही अन्योक्ती.....ला उद्देशून आहे.
अ)चन्दनवृक्षाय ब)आम्रवृक्षाय क)बर्बुरवृक्षाय ड)कल्पवृक्षाय
- Option 2
7 'एषा कोणगता मुहुः परिमलैरामो दिशो। हा कष्टं ललिता.....दावग्निना दह्यते।'
अ)वनलतिका ब)लवङ्गलतिका क)सुवर्णलतिका ड)सुगंधलतिका
- Option 2
8 पृथिव्यान्योक्ति मधील पृथ्वी.....चे प्रतिक आहे.
अ)सगुणजनस्य ब)अविवेकी क) विद्वत्जनस्य ड)ज्ञानीजनस्य
- Option 2
9 त्रयाणां लोकानामपि हृदयतापं परिहरन्नयं धीरं धीरं ध्वनति नवनिलो.....।
अ) नभः ब)चातकः क)खगः ड)जलधरः
- Option 2
10 जगन्नाथ पंडितांनी.....हा यमुनास्तुतीविषयक ग्रंथ लिहिला.
अ)रसगंगाधर ब)भामिनी-विलासः क)गंगालहरी ड)अमृतलहरी
- Option 4
11 रसगंगाधर ग्रंथाचा लेखकआहे.
अ)आनंदवर्धनः ब)विश्वनाथः क)पंडित जगन्नाथः ड)मम्मटः
- Option 3
12 'द्राक्षा दीक्षा गुरवो'ला म्हंटले आहे.
अ)निर्गुणाय ब)क्षुद्राय क)कृष्णसाराय ड)सज्जनाय
- Option 4
13 पण्डितराज जगन्नाथ यांच्या मातेचे नाव.....होय.
अ)लक्ष्मी ब)अनुसूया क)आर्यम्बा ड)इन्द्राणी
- Option 1
14 पण्डितराजच्या आश्रयास होते.
अ)अकबरस्य ब)विक्रमादित्यस्य क)शहाजहान बादशाहस्य ड)आसफखानस्य
- Option 2
15 अयि.....शैलश्रेणिश्रुङ्गेषु तोयं वितरसि बहु को अयं श्रीमदस्तावकीनः॥
अ) अर्णव ब)जलधर क)कूप ड)धात

Option 2
Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

- 1 कोकिलान्योक्तींमधील प्रास्ताविकता.
Ans:
- 2 कमलान्योक्तींमधील भावार्थाचे औचित्य.
Ans:
- 3 हंसान्योक्तींचा आशय.
Ans:

4 जगन्नाथ पंडिताची भाषाशैली.

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 'भ्रमरान्योक्तयः'- स्पष्ट करा.

Ans:

2 मेघवर्णनम् याचे विवेचन करा.

Ans:

3 पण्डितराज जगन्नाथांच्या भाषाशैलीचे विशेष सांगा.

Ans:

4 प्रास्ताविक -विलासातील महत्त्वपूर्ण विषय स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 बकुलान्योक्तींमधील विचारांची सार्थकता सविस्तर स्पष्ट करा.

Ans:

2 पण्डितराज जगन्नाथ यांचा काळ आणि ग्रंथसंपत्ती यावर सविस्तर टीपणी लिहा.

Ans:
